

Постепенно първият шок от тоталното усамотяване преминава и вътрешния свят на човека започва да се изпълва със сенките, виденията и сънищата на един неживян живот. Постепенно вътрешния свят на човека започва да се изпълва със самият себе си. Киркегор говори за демоничната изпълненост на затвореният в себе си човек. Г. Марсел смята, че "затвореното отчаяние е egoцентрична погълнатост от себе си", при което човек е сляп за откровенията на екзистенцията¹. В периода на "Безсъници" Яворовият лирически аз е завладян от разяждащо съмнение за целността на своя живот, от безпътицата на своите стремежи, от постоянното вътрешно беспокойство и копнене по нещо друго, неясно какво, от гносеологично недоволство поради скритостта на битийната загадка, от ограничната свобода на човека да избира, от липсата на съкровена човешка близост, пробляват и първите съмнения в божията справедливост. Все по-често като единствен изход от абсурдността на човешката ситуация се посочва смъртта. Ясперс предупреждава, че "там, където е развито в ексцесия, самозатварянето води диалектически до ожесточение срещу границите на аз-а, чиято последна степен е самоубийството". Той предлага като възможност за излизане от тази ситуация общуването, което е воля за знание и саморазкриване². Лирическият субект на Яворов търси подобен изход в любовта като съкровено общуване. Любовта при него обаче не е откриване на света, не е отваряне за другите, а продължено самозатваряне. За него истинската любов е сливането на душите в тяхната самота, отзоваване на сърдечния порив ("Ела"). Неслучайно в любовните стихове на поета от този период преобладава виртуалното очакване за вътрешно сияние, припокриване на душите, влизане в душата на другия ("Душата ми се моли"), "Душата ми е пленница смиренна, плени я твоят душа"; "Ти моите гърди ще украсиш"; "Чудовище си ти, но колко бих желал // при тебе да проникна в тъмнината". Това е едно изцяло метафизично сублимиране на любовта за сметка на нейните плътско-еротична контактност.

За разлика от Метерлинк, Яворовият лирически субект не вярва в непосредственото общуване на душите. Херметическият човек е изгубилият, или по-точно хипертрофирал, чувството за сродност. Неговата самоотчуждила се душа жадува за дру-